

Från pressfronten den 20 maj 1946.

N:r 55.

Försvars- utgifter. Var ska vi ta 't? frågar Upsala Nya Tidning (fp) i ett ledaruttalande i anslutning till de av riksdagen avslagna motionerna om höjning av vpl avlöningsförmåner och vpl befälselevers premier. De svenska vpl levnadsstandard hör till de högsta i världen. Likväl talas det bara om ytterligare höjning av densamma; det kapitlet är helt tabu, då det gäller besparingsfrågan, förklarar tidningen och skriver vidare: Våra truppförbandsförläggningar har också dragit kostnader, som knappast står i proportion till landets resurser; de står säkert också i toppklass, genomsnittligt sett, om man jämför dem med förhållandena på de flesta håll utomlands. Under krigsåren har - fortfarande enligt 1942 års beräkningar - engångskostnaderna för kasern- och andra byggnader för försvaret uppgått till den imponerande summan av 158 miljoner. Det säger sig självt, att det årliga underhållet av sådana etablisseman också måste gå till väldiga belopp. Vill man kasta ett öga på underhållstitlarna, skall man finna hur miljonerna rullat till reparationer, moderniseringar, dyrbara möbler i mässarna med mera sådant. Det skall tilläggas, att staber och expeditioner, framför allt i Stockholm, också blivit hugnade med kolossala komplex med flera hundratel av rum, avsedda bara för skrivbordsarbete. Nu lär ju vårt krigsarkiv, som dock för inte länge sedan fick fina underjordiska lokaler i generalitetsbyggnaden, ha utlovats nya dyra. Måne den krigshistoriska forskningen skulle lida obetligt men av att eventuellt ha det en smula trångt? undrar tidningen.

Men för att återgå till de värnpliktigas förmåner, så blir man inte populär, om man rör vid dem. Överbefälhavaren visste vad han gjorde, då han på tal om försvarets kostnadsram framhöll, att man måste räkna med betydande m e r k o s t n a d e r för stampersonalens och de värnpliktigas trivsel. På den punkten kan han alltid räkna med nästan hundra procentigt medhåll. Och vem skulle inte vilja hålla med därom? Man unnar gärna de värnpliktiga all den trivsel, som kan åstadkommas, och man unnar befälet att få se dem trivas. Frågan är bara, var gränsen skall sättas, och om detta krav är viktigare än vissa andra. Kanske kan det också bli för mycket trivsel. En myckenhet omsorger framkallar lätt behovet av ännu flera, medan däremot en viss spartansk enkelhet i kasernlivet kan förmodas bättre motsvara fältlivets krav. En del av den mera kostbara "trivsel"-apparaten skulle kanske med fördel och utan några kostnader kunna ersättas med omsorger om den psykologiska trivsel, som kommer av ett gott förhållande mellan befäl och manskap... Det skär varje människa med ekonomiskt sinne in i hjärteroten, att man skall behöva offra 200 miljoner årligen på soldater och krigsmateriel. Besparingar måste göras, det är tydligt. Men då får man väl åtminstone se till, att man inte tar in med den ena handen och ger ut med den andra. Vid nuvarande läge, då planlösa indragningar skulle kunna förrycka grunden för den rationella modernisering, som längre fram kan tänkas bli nödvändig, och då nedrustningsåtgärder skulle högst betydligt sänka våra aktier på den utrikespolitiska marknaden - försvaga vår ställning i FN, när vi väl kommer dit - så förefaller den enda framkomliga utvägen vara att gå fram på de många småbesparingarnas väg, att bedriva en försiktig ekonomisering och rationalisering överallt där så utan fara kan ske. Det kan bli många småsummor, som samlar sig till betydande belopp, även om en myckenhet pengar redan blivit så fastlåsta i mer eller mindre lyxbetonade investeringar, att de inte går att få loss.